

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Negyebadósan...
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló...
Nyilatkozat...
Hirdetéseket...
Kéziratok nem adnak vissza.

Az adó és a szegények fillérei.

Wekerle miniszterelnöknek a liberális reformok viszonylagosai között is volt ideje arra, hogy az ő tulajdonképeni hitvatása, a magyar financiai terén valami nagyot alkosson. Legalább azt hirdetik a félhivatalosok, hogy a pénzügyminiszterium vezetésével is megbízott miniszterelnök legközelebb benyújtja az egyenes adók nagy reformjáról szóló javaslatot.

Ez a hír sokaknak igen jelentéktelennek látszik, mások meg talán nem azért nem gondolnak sokat vele, mert azt hiszik, hogy az új adóreform csak annyiban fog különbözni a jelenlegi adórendszerrel, hogy más címeken fogja ugyanazon adóalanyok vállaira róni a nagy adóterhet. Mi azonban jelenkori történetünk egyik legnevezetesebb momentumának tekintjük a közelgő adóreformot, nemcsak azért, mert jelenlegi tódzótt földözött adórendszerünk több leglényegesebb érdekeink sérelme nélkül fentarthatónak nem tartjuk, hanem azért is, mert Wekerlét tartjuk olyan szocial politikusként, hogy az adóreformmal, egyik szinten igen égető társadalmi kérdésünk megoldásához hozzá fog járulni.

Mert az adórendszer megállapításánál ezer és ezer módjavan az államnak arra, hogy a kedvezőtlen viszonyok között tengődő osztályok megélhetését az adóterhet csökkentése által könnyítse s azon osztályok és foglalkozási ágak adóterhet növelje, amelyek kedvező viszonyok között súlyosabb adózásnak is képesek megfelelni.

Igy minálunk a jelenlegi adórendszer legsúlyosabban nehezedik a kisbirtokosokra, nemcsak azért, mert ezek rendszeren szegények és a kisebb adóterhet is nehezen viselik, hanem főképen azért, mert ezek jövedelme a létminimumot alig haladván meg, az egészen adó alá vonatik, míg ellenben a nagyobb jövedelemmel bíró nagybirtokos és nagyipar-

ros osztály jövedelmét rendszeren több forrásból húzván, annak egy részét legközelebb elvonja az adókövetés alól s így aránylag kevesebb adót fizet.

Pedig korunkban, midőn a nagyban való fogyasztás nagyban való termelést s tekintélyes tőkebefektetést igényel, a tőkével nem bíró kistermelők oly kedvezőtlen viszonyok közé jutottak, a nagy termelők versenyével szemben, hogy az államnak, ha népeit ismét tönkre juttatni nem akarja, minden eszközt fel kell használnia, hogy a kistermelőket terhelő tartozásoknak, legalább egy részét azon osztályok vállaira gördítse, amelyek a jelenlegi viszonyokból ugys a legtöbb hasznot húzzák és így terheikhez is legtöbbel kell járulniok.

Ez az irányelv, a szegényebb osztályok adóterhének könnyítése, a gazdagabb osztályok adóterhének emelése által, az, amelynek a jövő adó rendszerben érvényre kell jutni. Erre pedig talán egyetlen eszköz a progresszív adórendszer elfogadása s oly adóterhet felállítás, amely meg egyrészt módot nyújt arra, hogy a kézi munkából eredő jövedelem lehetőleg csekély adó alá vonassék, addig másrészt megadja a lehetőséget az adópercent emelésére, ott, ahol a munkával arányban nem álló spekulatív jövedelem a nagyobb adóterhet is megbirja.

Mert azt mindnyájan tudjuk és látjuk, hogy a földműves osztály a földadó, házadó, II. osztályu kereseti adó, általános jövedelmi adó, néhol irtvány, maradvány föld és szálló dézsmaváltás, másol ismét vizszabályozási költség, esetleg hadmentességi adó, törvényhatósági és községi pótdadók terne alatt csaknem összeszerkeszt; kézműiparosaink pedig a jelenlegi súlyos adóterhet alatt és kedvezőtlen körülmények között alig bírják magukat fenntartani, gyárosaink s nagy tőkével rendelkező vállalkozóink pedig éppen kis iparosaink elszegényedése árán évről-évre gyarapítják anélkül is — érdemtellenül nagy vagyonukat.

A szocialis forrongás és elégedetlenség jelen századában pedig a legje-

lentékenyebb kérdés épen az, miként kelljen a pauperismus rohamosan terjedő ártját, az állam legjelentékenyebb néposztályainak, a tulajdonképeni államfentartó néposztályok körében megátolni. Most ezen nagy cél elérésének egyik eszköze a Wekerle kezében van és ha a modern eszmék őt irányú érvényesítésétől nem fogja őt visszariasztani az érdekeiben esetleg megsértendő nagy tőke felzudulásra mindég kész haragja s ha kellő figyelemre méltítja azon néposztályok érdekeit, amelyek legtöbbet dolgoznak és mégis legkevesebbet élveznek s ha úgy alkotja meg az adóreformot, hogy a vagyongosztság jelenlegi végteleinek kiegyenlítésére alkalmas eszköz lesz, — akkor maradandóbb emléket alkot magának, mint amilyent eddig összes kormányzati tényeivel alkotni képes volt.

Az új osztrák kormány.

Bécs, nov. 13. A kormány jelenleg programjára dolgozik, melylyel a Reichsrathban be fogja magát mutatni.

A legfontosabb pontját a programnak a választási reformjavaslat képezi, mely, mint határozottan közlik, a tartománygyűléseknek fog véleményadást végt elterjesztetni. Hír szerint két új kuria alakításáról van szó, melyek mindegyike 25—25 képviselőt választana. Az első mindközöl képezik, a kiknek adója az 5 frot meg nem haladja, a másodikban csak azon állampolgárok foglalnak majd helyet, a kik irni és olvasni tudnak, de adót nem fizetnek.

Taaffe gr. megváltoztatta utitervét és csak a jövő héten megy Meránba. A lengyel klub legközelebbi ülése szombaton lesz. Az ülésen izgatott vita várható, mivel a klub egy része nincs melegegedve az új politikai helyzettel. A ruhén klub a legközelebbi napokban szintén tanácskoznia fog a helyzet felől. A lengyel klub a parlamenti bizottságban most megüresedett két állásra valószínűleg Chrizanowszkit és Zaleskit fogja megválasztani.

Bécs, nov. 13. A közoktatásügyi miniszterium hivatalnokainak bucsuzásánál — Gautsch köszönetet mondott a 8 évi kitűnő és odaadó támogatásért. A hivatalnokok mindenkor bebizonnyították, hogy az osztrák hivatalnokai kar fényes tradícióit ezen házban ép úgy élnek, mint minden állami hivatalban és végül azt kérte, hogy bizalomteljes támogatásukban hivatali utódját is részesítsék.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

AKKOR ÉS MOST.

Azt mondd, hogy más Isten vezérel engem és téged, mert hisz te zsidó leány vagy és én keresztény vagyok.

Hazudsz, hazudsz, látom a pírrol, mely előnti hófehér arczodat, látom a sugárról, melyet az a büvös két szem reám vet. Egy Isten vezérel bennünket, a szerelem, az örök tavasz, az ifjuság Istene.

Megösmérkedtünk s én odahagyva csillagó világot, most itt térdelek lábaidnál — egy hideg, néna, fekete kő mellett a csöndes temetőben. Elmerengve hallgatom a sárgult levelek hullását s amint az ősi szél öledbe veti egy ily haldokló gyermekét a természetnek, megrezzensz, reám nézel olyan busan, olyan fájdalmasan.

Elmondjam-é, miként szerettek; hisz ezt annyiszor s olyan sokaktól hallottad, hogy el sem is hiszed már; vagy kérdezzetek inkább, hogy te szeretsz-e — s le tudná-e mondani a listenedről, hogy megterj az én Istenemhez, ahoz az arany szárnyu, mosolygó kis gyermek istenhez, akit oly sokszor, annyi szép alakban megcsodáltál? Nem kérdezem, hisz olyan nagyon félek a felelettől; hanem inkább kezded szoritom ide dobogó szívemre. Ne rázd oly bízottul azt a kis fejcskéd, ne nyisd oly gúnyos mosolyra azokat a drága ajkakat, nem az a mosoly ilik oda, hanem egy más, amely eloszlatja a tél fagyát, kinyitja a fák rügyeit, kicsalja nyughelyéből a tavasz első lepkejét.

Van-e fölntartva gyötrelmem a más világon annak, aki itt e földön átélte a poklot ezernyi fájdalommal s lehet-e életünkben kino-

sabb pokol, mint az, ha az az egy, aki ott van minden pillanatban, a kiért eldobjuk a világot, a kinek hosszú éveken át ifju vértünk, — tiszta lelünk legszentebb tűzét szenteljük, akit ébren és álmainkban bálványozunk csak az, csak az az egy nem ért, nem hisz és nem szeret.

Nézz hát a két szem égető sugarába — s olvasd ki titkos delejes erővel amit nem tudok veled megértetni, amit nem tudsz, nem akarsz hinni; olvasd ki belőle, hogy szeretlek.

Főlemelkedsz, ream veled szép szemedet büszkén, hidegen s csak egy szót mondassz szived lelked összes közönyével, összes megvetéssel — Komédia.

Igen, komédia. Ott játszom én is ama véghetetlen színpadon, hol a fény az arannyal, jólét nyomorral, erény bünnel egyesül a leg-tarkább képekben, ott játszom én is azon a nagy színpadon, melyet életnek neveznek. Nem babér után küzdök, mint annyi százezer, nem kell nekem fény, hírnév, ragyogás, csak egy szóra vágyom a te ajkadról. Csak egyszer nezz reám azokkal a büvös csillagokkal mosolyogva, s zélid — után nyugodtan várom végét ama rideg szerepnek, mely nekem az élet színpadán jutott. Véghetetlen várakozással nézek szemedbe, várom azt a drága két csepp t bársony pilláid alatt, várom a szót, mely egy tiszta szív legigazabb szerelmére felelly fog.

Elhangzott itéted s én távozom, kitépem magamat büvkörödből, csak egyre kérek, hogy el ne feledd, amit most kimondottál. Nem szeretem s nem fogom szeretni soha soha.

II.

Itt ül sz kis szobácskád ablakánál s elmerengve nézed, mint játszik a csipős ősi

Közvetlenül ezután Madeyski miniszter mutattatta be magának a hivatalnokai kart és Rittner osztályfőnök beszédére adott válaszában kiemelte, hogy a közoktatásügyi miniszterium feladata épen Ausztriában annál nehezebb, mint hogy arról van szó, hogy az összállam javának tekintetbe vételével az egyes országok és népek érdekeinek megfeleljen. — Vajha közösen úgy munkálkodhatnánk, hogy a kezeinkre bízott drága jószág sértetlenül megóvassék. Beszéde végén annak adott kifejezést, hogy bízik a hivatalnokai kar tetteireiben és kötelesség-tudásában.

Kossuth Lajos visszahonosítása.

A képviselőház hétfői ülésen Justh Gyula benyújtotta számos kötelki lakosnak az 1879. L., vagyis a honossági törvény megváltoztatása, illetve Kossuth Lajos visszahonosítása iránti kérvényét. Ebből a kérvényből, mely a Hazában előrelathatóság élen vita tárgya lesz, kiemeljük a következőket:

„Mután az 1879. L. tcz. értelmében az a magyar honpolgár, ki hazájától 10 évig távol van, elvesztette honpolgári jogát, e törvény által az 1848. törvények egyik bölcs megalkotója s dicső szabadságharcunk legkimagaslóbb alakja, szorongatott szegény magyar hazánk volt kormányzója, a bölcsesz Nesztor, Kossuth Lajos is hontalanított: Kossuth Lajostól, kire minden magyar, ki hazáját szereti, a legmélyebb tisztelettel, hálaival és kegyelettel emlékezik, kit legszeretebb imáiba kell foglalnia minden magyar kebelnek, ki örök büszkesége marad a tavolban is ama hazának, melyért mindenét feláldozá, leshetetlen azt kívánni, hogy ő egy konzulnál jelentkezék azért, hogy a hazának ismét polgára lehessen. Nem tudjuk elviselni azt a gondolatot, hogy a világon az egyedüli, kinek hazája nincs, csak Kossuth Lajos legyen, kinek nevéhez hazánk történetében oly sok magasztos eszme és tett fűződik, kinek pusztá neve emlitésénél is már pezsdülésbe jó az igaz magyar vér. Miért is, hogy az utókor reánk ne nyomhassa a halatlanság belyegét, eszedünk a képviselőházhoz, hogy a honossági törvényt módosítsa s a lalá venni, a Kossuth Lajost kihonosító szakaszt kihagyni, illetve őt visszahonosítani kegyeskedjék.”

BELFÖLD.

A király ajándéka a nemzetnek.

Az „Agence Hongroise” ügynöksége nagy értékű hírről értesült, állítólag teljesen alapos forrásból, melyet mi csak fantáziával közlünk. A király ugyanis a milleniumra meglepő ajándékot szánt a nemzetnek: A honvédséget tü-

leány ott hagyta a szülői gondozó karokat egy ifjuért, akiről alig tudott többet, mint azt, hogy ő azt a fiut nagyon, igen nagyon szereti.

Azt várod ugy-e, hogy a leány családik abban a szöke fiuban? Dehogy, sőt most, midőn az élet simább utjára érték, midőn a mult szenvedése csak mint emlék él közöttük, midőn a jövő tarka képeit szöve, boldogan el-el csevegnek s szomorú emlékről, most azt kérdezi az a szöke fiu attól a kis anyától, amit már egyszer réges-régen kérdezett, hogy kiolvassa-e már szeméből titkos, delejes erővel, hogy szereti, imádjá?

Nem szólsz ugy-e, csak közelebb vonsz magadhoz s ajkaidat ajkaimhoz szorítva egy végtelenül édes csókban adod meg a feleletet s drága arczod pirja: szemied büvös fénye s kis szivecskéd azt dobogja, »Szeretlek, s szeretni foglak örökre.»

Csak egy karpárba!

— Elbeszélés. —

Írta: **M. Fagyas Etelka.**
(Folytatás.)

Egy alkalommal Szilárd ismét barátjánál lévő: kivételesen igen szórakozottnak tűnt fel, úgy, hogy Pista meg is kérdezte: mi baja? — »Semmi! — felelt ő. — Ne tagad! Én látom arczodról. Talán csak nem neheztelsz már reám is? — »A világról sem! — Igazán nem? — Nem, nem! ha mondom; — erősíté Szilárd. »Na, így hát jól van! — viszonná Pista — s öröklő rajta, de még jobban örülnék, ha egyáltalán lesználn neheztelő természetéről! — En csak akkor neheztelék, ha okom van reá. — Dehogy csak akkor! Te minden

zérsséggel fogják ellátni. A dolog Közszegen ment határozatba.

Korteskedés a polgári házasság ellen. A budapesti nemzeti keszínóban már most is élénk korteskedés folyik a polgári házasság ellen. Már most számlálják, hogy a főrendek közül a januárra várt tárgyaláskor ki lesz mellette, ki ellene és ki lesz beteg.

Az ifjúság és a román kérdés. A budapesti egyetemi kör Parcsitich László elnök kezdeményezésére elhatározta, hogy a román kérdésben erős akciózt fog ismét megindítani. Ennek az akciónak kettős célja lesz. Első sorban be kell bizonyítani, hogy a román ifjúság állításai tévesek, sőt rosszakaratúak, a másik pedig, hogy tiltakozzanak a Romániában lakó magyarok elnyomása ellen.

A Kuria új másodelnöke. A hivatalos lépés közli a királynak azt a keziratát, mellyel Czorda Bódog bpesti illetéktáblai elnököt a Kuria másodelnökévé nevezte ki. A királyi kezirat így szól: Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Czorda Bódog budapesti illetéktáblai elnököt Kuriam másodelnökévé kinevezem. Kelt Budapesten, 1893. évi november hó 6-án. Ferencz József, s. k. Szilágyi Dező, s. k.

A képviselőházból.

A képviselőház nov. 13-iki ülésén Kováts József, a b-nánási kerület orsz. gyűléspapja, az egészségügyi tanács tételénél, rámutatott több igen fontos egészségügyi kövelelményre, mely főszólamára a belügyminiszter (ki — el kell ismernünk — élénk érdeklődést viseltek a közegészségügy iránt, be bizonyította ezt a kolera-járvány elfojtása által is) szonnal válaszolt. Nem vagyunk még azon helyzetben, hogy a felszólalást egész terjedelmében közölhetnők, de kivonatolva is eredmények talájak azt olvasóinkkal megismertetni. Kováts József a múlt évi költségvetés tárgyalása alkalmával az egészségügyi tanács tételénél hosszabban foglalkozott a difteritisz betegséggel; most nem szándékozik hosszasan szólni, de mert a lapokból olvasta, hogy a szülőknek réme az ország különböző vidékein ismét felütötte fejet és nagymérvű pusztításokat tesz, ennélfogva azon meghatalmazás folytán, a melyet a miniszter a múlt évben a háztól nyert, azon kérdést intézi, hogy mily mérvű intézkedéseket tett a múlt év óta ezen betegség keletkezésének és továbbterjedésének megakadályozására? továbbá ezzel kapcsolatosan azt a kérdést intézi, hogy történik-e egyöntetű eljárás a lehetőség határai és a szükségesnek megfelelően az egyöntetű gyógykezelésre?

A fővárosi orvosi egyet olyan gyógyszernek alkalmazását küszöbölte ki a legutóbbi időben, a melyek azelőtt nagymérvben használtak, mert bebizonyult, sőt föltétlenül halált okozó; ellenben nagytekinthető orvosok véleménye az, hogy elegendő e betegség megelőzésére, ha a gyermekek naponta keserűsöval, vagy közönséges konyhasóval kevert vízzel gargarizálnak. Ez nagyon egyszerűnek látszik, de rendkívül nagy a hordereje, ep azért szükséges volna a népet erről felvilágosítani, részint a sajtó, a közszégi előjárások, de különösen a neptanítók által.

Kérdi még a belügyminisztertől, vajon ezen tétel 2 ik rovata alatt, »szegény betegek gyógyszerköltéségei« címénél az orvosi rendelkezések módosítása folytán megtakarított 23 ezer forint mit akar jelenteni? Nem akarja azt hinni, hogy a kórházakban, a hol rendszerint szegény betegeket ápolnak, — olcsóbb gyógyszerek alkalmazása rendeltetett, mert vagy szükséges az a gyógyszer s akkor a drágát is alkalmazni kell, vagy nem szükséges és akkor az olcsó is fölösleges. Végül kérdi a

belügyminisztert, vajon meg fogjuk-e érni az ő kormányzása ideje alatt, hogy a fővárosban legalább egyetlenegy állami közkórházunk lesz? Az egész ország szegényebb betegei a főváros közönségére vannak utalva, a gyógyítási költségek legnagyobb része pedig behajthatlan.

Ezek után közegészségügyi tekintetből kénytelen a sörgyártásra, illetőleg a komlótermelésre a belügyminiszter figyelmét felhívni. Ha a földművelésügyi miniszter jelen volna, talán azt kérdeznék, hogy mit akar ő itt a sörgyártással s illetőleg a komlótermeléssel, — talán csak nem akarja elvonni azt tárczája köréből? Távolságomtól és a szándék, jó helyen van az ott, csak hogy a földművelésügyi miniszter ur minden jó igyekezete mellett sem képes annak lendületet adni, a termelő pedig, ha a fejetetereje állana, se tudna természetesen értékesíteni. És miért, t. ház? Egyszerűen azért, mert Magyarországon nincs oly törvény, mely szabályozná, hogy a sört az árpan és komlón kívül más vegyi szerek hozzájárulásával előállítani tilos. Nálunk e tekintetben szabad a vásár, a minék azután az a sajátos következménye, hogy a komlóhiányt pótló különféle vegyi szerekkel készített sör kisebb-nagyobb mértékben betegségeket okoz. — Megengedi, hogy vannak lelkismeretes sörgyárosok, a kiknek vegyszerekkel előállított söréi nem ártalmasak; csak hogy a mennyiben ezek nem ártanak az egészségre, mindenestre nélkülözök azt a tápszert, melyet a komló megad; pedig azt hiszem, hogy Magyarországon is, különösen az utóbbi időben mindenki, de leginkább a kevésbé vagyonos osztály, nagyon is rászorult a sörivásra és hogy ez így van, csak a filoxera által elpusztított szőlőhegyeinkre és a peronoszpora által elcsigázott homokszőfőterületeinkre kell tekintenünk. Szükségesnek tartja tehát, hogy a sörkészítés módja egészségügyi okokból a törvényhozás által oly módon szabályoztassék, hogy sört gyártani egyedül és kizárólag árpból és komlóból legyen szabad. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Igy van ez Bajorországban is, a hol nagy bírság és szigorú fogságbüntetés terhe mellett a sört másból, mint árpa és komlóból gyártani tilos.

Elnök: Kérem a t. képviselő urat, mellőztassék az egészségügyi tanácsról beszélni. (Mozgás a szélső baloldalon.)

Kováts József: Bocsánatot kér, köszönettel fogadja az elnök becses figyelemzését, de kénytelen fentartani abbéli nézetét, hogy az egészségügy ellenőrzése levén az egészségügyi tanácsnak a feladata és általában Magyarország egészségügyének első sorban hivatott óra a t. belügyminiszter ur: tehát ezen ügyet nem hozhatta másuttal fel, mint itt. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Véleménye abban konkludál, hogy ezt a titalmat kell nálunk is érvényre emelni és ezzel mindenestre használni fogunk közegészségügyünknek, másrészt pedig elő fogjuk segíteni a komlótermelést. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Hieronymy Károly belügyminiszter azt feleli, hogy szinte lehetetlen harcolni egy járvánnyal, ha egyidejűleg több járvány is pusztul. A tapasztalat bizonyítja, hogy fertőtlenítőnek csupán a forró gőz alkalmas és már szerzett is be államköltségen nagyszámú fertőtlenítő gépet, csak hogy ezeket a kolerasz vidékeken használták föl. A mint megszabadulnak, a difteritisztől meglepett vidékekre viszik. (Helyeslés.)

Hogy Bpsten állami közkórház állítások azt nem tartja az állam feladatának.

A sörgyártás ellenőrzése pedig nem tartozik sem az ő, sem az egészségügyi tanácsa feladatához. (Balfelől: Mire való akkor az egészségügyi tanács?) Ha konkrét panasz merül fel, az mindig rendőri vegyész vizsgálat alá vetetik.

Tehát nem igen van ok szerencsétlenségétől tartani!

— Azért még is bekövetkezhetik az, jegyzé meg Pista. — Csodállak téged — mondá Szilárd — hogy jellemes, lovagias ifjú létedre ellenezheted párbajomat!

— Igenis ellenzem, viszonzá a másik, — mert én esküdöt ellensége vagyok mindennemű párbajnak; s minden körülmény között a legnagyobb oktalanságnak tartom azt.

— Ugyan kérek! ne nevetesd ki magad! — Ugyan korantsem! hidd meg: nem én vagyok az egyedül, ki a párbajt a legnagyobb oktalanságnak tartom! hanem számtalanon. Csak hogy nincs elég erejük a világ e tekintetbeni ferde nézetével szembe szállni.

— Ugyan! — mondá Szilárd — nem volnál oly szives kifejtés, hogy miben találod a párbaj oktalanságát?

— Miért ne! ha kedved van meghallgatni! — Csak kezd el! kíváncsi vagyok reá! felelt Szilárd.

— Tehát figyelj! — mondá Pista. — Ugye bár, a párbaj szokása tulajdonképpen csak azon indokból áll fenn, hogy általa, a becsületében megsértett elégtételt nyessen s ezzel egyszersmind a sértés feletti bosszuját kielégítse?

— Ugy van! — jegyzé meg Szilárd. — Nos, már most, ha elismered, ugye ezzel elismerted azt is, hogy csakis a becsület-

A belügyminiszterium budgetjét tárgyalta tegnap a képviselőház. — Az egyes tételeknél több apróbb vita fejlődött ki, melyekben Hieronymy Károly belügyminiszternek alkalma nyílt érdekes és értékes nyilatkozatok tételére. Különösen a közbiztonság, a nyugdíjak és a színházak tételei támasztottak vitát, melyben fölszóltak: Visontai Soma, Pázmány Dénes, Szederkényi Nándor, Reitter János, Lakatos Miklós, Madarász József, Remete Géza. A színházi vitában Fenyvessy Ferencz bizalmatlanságának adott kifejezést az intendánssal szemben, Bartók Lajos a nemzeti színház egyes hiányaira hivat fel az intendáns figyelmét. A belügyi tárcza letárgyalása után Hieronymy megőjelezte.

KÜLFÖLD.

A királyné és a magyar nyelv. A királyné egy oly nyilatkozatról hoz hírt Bécsből a táviró, a mely minden magyarnak öszinte örömet fog okozni. A királyné ugyanis hétfőn megnézte a hernalsi tisztli leányintézetet és a magyar nyelv tanítójanak, a kit a többi tanerőkkel együtt bemutatott neki, magyarul azt mondta, hogy tanítsa csak szorgalmasan a magyar nyelvet; ez a nyelv szép nagyon szép és nagyon kell eme s. Ó felsége Szederiny szuperintendenssel magyarul társalgott. A bucsuzásnál a királynét az intézet tanítványai lelkes ovációban részesítették.

A csár kegyelme Pétervárról telegrafálják: Csajkovszky Péternek, az elhunyt zeneköltő temetésének költségeit a csár magánpénztáráról fedezi. A csár mihelyest értesült Csajkovszky haláláról, azonnal intézkedett, hogy a költségek a saját pénztárát terheljék.

Estei Ferencz Ferdinánd főherceg újabb utazása. Alig tért vissza világi utjából Estei Ferencz Ferdinánd főherceg, már is újabb nagy utra készül. Illetékes körökből vett értesülés szerint az utazást, a mely három hónapig fog tartani, már nagyon rövid idő alatt megkezdé.

A skuptina megnyitása. Belgrád, nov. 13. A szerb skuptina ma nyitották meg ünnepélyesen. Elnökül Pasicsot választották meg.

A vallás szabad gyakorlata.

A képviselőház közoktatási bizottsága Schwarz Gula elnökelele alatt tartott hétfői ülésében folytatta a vallás szabad gyakorlatairól szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Kammerer Ernő tekintettel arra, hogy a javaslatnak a felekezeti különiségre vonatkozó részét a miniszter kardinalis résznek jelentette ki, a javaslatot sajnálatára általánosságban sem fogadhatja el, mert meg van arról győződve, hogy a javaslatnak e része az életben sok bajnak — fog kuforrásává válni.

Hock János örömmel hallotta előte szöve kijelentését, mely szöve állapontjával is meggyezik. Tagadja, hogy a javaslat közéleti szükség követelményét képezi; az elkezesztelési rendelei kifolyása e javaslat is, mint a többi egyházközpontjai előterjesztések. Ha a kérdéses rendelet ki nem adatik, bizonyára e javaslat sem nyújtatott volna be. E javaslat azonban se a katolikusokat, se a protestánsokat nem fogja kielégíteni. Szöve barátja a lelkismereti szabadságnak, de hogy mindenkinek megengedtessek tetszése szerint új felekezeteket alkotni s a fennálló felekezeteket megbontani, ahhoz nem járulhat. A míg a katolikusoknak autonómiájuk nincs, addig különben sem beszélhetni a felekezetek közti egyenlőségről.

Ha a kormány igazán akarja az auto-

miat létesíteni, ott kell azt újra felvenni, a hol elejtett s az elnapolt autonómiai kongresszust vagy összehívni, vagy új választásokat rendezni el.

A magyar nemzeti szempont okvetlenül megköveteli, hogy felülről organizálódjék az egész, a központi szervezettel legyen felruházva. Azt, hogy az állam megengedje a felekezeti különiségek minden köteleken kívüli állását, nem helyeselteti szövekatolikus szempontból s állami érdekekre való tekintetből sem. Mi itt vallás szabadságról beszélünk, hollott a törvényhozás nem sokára az 1868-iki LIII. törvényközzét módosító oly javaslattal lesz elfogalva, mely megint megköti a vallás szabadságot és felidézti a reverzaliskorsorkát az által, hogy az állam a magá hatalmával biztosítja a jegyesek közti a gyermekek vallására nézve köntendő szerződések végrehajtását.

Ezt pedig szöve se katolikus, se protestáns szempontból nem helyeselteti. Midőn a kormány az egyházközpontjai javaslataival a felekezetek közti beket akar csinálni, azok kapcsán oly javaslattal is előáll, mely szerint a szövekatolikusok szabadon egyezkedhetnek a katolikusok és protestánsok egymás ellen ismét harcra vitetnek. Szöve ismételve kijelenti, hogy a javaslatot általánosságban sem fogadja el.

Farkas István nem foglalt el elmentes álláspontot a törvényjavaslattal szemben, de agyalósnak tartja a felekezetenkívüliségre vonatkozó részét, mert attól s tart, hogy a műveletlen osztályok fel fogják használni ezt az anyagi terhektől való menekülésre.

Kiss Albert azokra, a miket Hock az 1868: LIII. törvényközzre vonatkozólag mondott, megjegyzi, hogy ha egy ország törvényt alkot, azt az ország minden polgára respektálni köteles. Szöve mint lelkes mindig szem előtt tartotta ezt, soha egy általa megkeresztelt gyermeket a törvényes anyakönyvezés alól nem vont el, s el kell ismernie, hogy azon a vidéken, a hol ő működik, a katolikus lelkesek is a legutóbbi időkig ugyanigy jártak el.

A ki e modus vivendis megöbolygálja, az tartozzék bármely felekezethez, szöve mindenkérel fogja itéleti. A mi a jelen javaslatot illeti, szöve nem azért nincs vele teljesen megelégedve, mert nagyon messze megy, hanem mert nem elégti ki mindazt, a mit a közéleti szükség követel. Ha azt mondta volna Hock, hogy a javaslatot azért nem fogadja el, mert nem valószínű, hogy a felekezetek egyenjogúságról, akkor szöve is mellette állana; mert akkor törvényekben foglalt elvekhez szállard ragaszkodik. Nem a februári rendelet hozta létre a javaslatokat; az a párt, melyhez szöve tartozik, mindig sürgette a vallás szabadságot, de azzal együtt az egyenjogúságot is. A katolikus autonómiának soha sem volt ellenzője, ha létrejö, örülni fog rajta, de hogy miként és mikor jöjjön létre, az reá, mint a ki nincs azon egyház kötelekében, természetesen nem tartozhatik. Kijelenti, hogy a jelen javaslatnak a felekezetenkívüliségre vonatkozó részét változtatlanul ő sem fogadja el, de az nem zárja ki azt, hogy a mi a javaslatban jó van, ahhoz ne járuljon. Ezekután a javaslatot a részletes tárgyalás alapján elfogadja.

Gr. Csáky miniszter sajnálatl konstatálja, hogy ma is leginkább azon része kifogásoltatott a javaslatnak, mely a felekezetenkívüliséget koncedálja. Ő már megjegyze, hogy ha a lelkismereti szabadság talajára lépünk, teljes lehetlenség a felekezeti kényszer fentartani. Különben is, hol van az erő, a mely egyeseket arra kényszeríthet, hogy valamely pozitív felekezet tanait magukéval tegyék.

Ha ez nem lehetséges, vajon méltányos, humánus, a szabadelvű felfogásnak megfelelő-e az illető arra kényszeríteni, hogy mégis valamely pozitív felekezet tagja legyen? E kényszerrel különben is csak a külső forma kényszeríthető reá, belsőleg a csel nem érhető el, s így az ily kényszer nem lenne egyéb, mint a hipokrizisnek egy neme. Az hogy állítólag nincsenek nagyszámmal a ténylegesen bevett felekezeteken kívüliek, teljesen mindegy. Ha csak egy lenne is olyan, a ki nem akar felekezetekhez tartozni, nincs az a kényszer, mellyel őt erre rá lehetne venni, s nincs az az ok, a melyért e kényszer vele szemben méltányosan alkalmazni lehetne. Ismétll egyébiránt, hogy ha a részletes tárgyalás során oly rendelkezés lesz koncipiálható, a mely a lehető visszaéléseknek elejét veheti, szöve készséggel hozzájárul, sőt az előző ülésben már maga is jelzett egy erre — nézete szerint teljesen alkalmas — módozatot. Hock felszólásának egyes részreire megjegyzi szöve, hogy sehogy sem tudja feltalálni az összefüggést a javaslat és az elkezesztelési rendelet közt. Nem e rendelet, de igenis a katolikus egyházak azzal szemben elfogalt magatartása siettetta a polgári házasság és a polgári anyakönyvek behoztatását, de csakis ezek.

Ellenben semmi összefüggésben nincs ezzel a vallás szabad gyakorlatairól szöve javaslat, mely 1875. óta ugyszólván folytonosan foglalkoztatja az országgyűlést. Szöve már régebben kiltatásba helyezte e javaslat betérjesztését s akkor az egész ház mint egy ember nyilatkozott melletts a házban maga Hock János is. A katolikus autonómia kérdése nincs

összefüggésben jelentti azon ma csak akk tik fel, mert iskola — me ködési körök vannak, s ot alap nélkül. Egyibiránt, rozánának, sz mit akarnak, vel s a főke do válasz fog lóstitassék-ohajtiak.

Hock LIII. t-cz. ter hogy katolik sz-euben mit kell állítani, ha nem tudn pozicziója le ponziya a ter

Hogy a igen ritka egyáltalán lelkismereti, hogy a nevel állhasson be kek vallást mely nélkül neknek az e vesletét. A te tan ki fogja eltérő reverz mi hatályuk annak, hogy közi megáll folytatása az az ülés vége

Találk egyes let Olt Séták vasárnap d. 10. Nov. 10. Nov. 10. Margit-fürdő. Nov. 10. táncz ernőben. Nov. 2. Decz. 1. jávára.

*Har ra A deba a színházba műsora a 1. Ny zenekar a 2. Ó 3. Z 4. Gr 5. Sz 6. B 7. St 8. Dr 9. D 10. Ra magyar A sz Márk End 16—20-ig. nak el. Által felemeltet A kar moztatni, tessék.

*A hó 18-án, önképző e Tárgyak: jésztésai: gyátan; nek ellátá

*S mért. S sen, a D re egyha ronát sz

*A sága — hó 18-án önképző

*A szaka teg Bertalan e igazolási e felolvasa miniszter kívánt m a bizottsá vaslatott t ulti törvény téséről is

Kell azt újra felvenni, a kapolt autonómiai kongresszió, vagy új választásokat...

zati szempont okvetlenül fölülülkőztet az autonómia csak akkor lesz üdvös, ha alulról építkezik...

összefüggésben a javaslattal. Szóló most is képviseli azon meggyőződését, hogy az autonómia csak akkor lesz üdvös...

előlegesen kifogásolja az 1868. LIII. t. cz. tervezett módosítását. Szóló tudja, hogy katolikus szempontból a 68. törvénnyel szemben mindig azt hozták fel, hogy vissza kell állítani a szülők szabad rendelkezését...

Hock már előlegesen kifogásolja az 1868. LIII. t. cz. tervezett módosítását. Szóló tudja, hogy katolikus szempontból a 68. törvénnyel szemben mindig azt hozták fel, hogy vissza kell állítani a szülők szabad rendelkezését...

Howt már előlegesen kifogásolja az 1868. LIII. t. cz. tervezett módosítását. Szóló tudja, hogy katolikus szempontból a 68. törvénnyel szemben mindig azt hozták fel, hogy vissza kell állítani a szülők szabad rendelkezését...

Határidő-naptár.

- Találkozó szerdán és szombaton a Gőnczy-egyetem Otthonában. Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap délután. Nov. 16. Presbyteri közgyűlés. D. u. 3 óra. Nov. 17. A Csokonai-kör felolvasó estélye a Margit-fürdőben. Nov. 19. Kaszás Gábor próbálja a 'Korona' tánczerműben. Nov. 20. Csokonai-ünnepély a színházban. Decz. 1. Hangverseny a debreczeni egyetem javára.

Ujdonságok.

Hangverseny az egyetem javára. A debreczeni egyetem javára decz. hó 1-én a színházban rendezendő hangverseny teljes műsora a következő: 1. Nyitány, Hunyadi-ből, előadva a katonai zenekar által.

A Csokonai-kör. Délután 3 órakor, a kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében, ülést tart. Tárjak: a) A szepi-észi szakosztály előterjesztései: 1) Csokonai V. Mihály arcképe tárgyában; b) az emlékerkez műkerti teendőinek ellátása tárgyában. 2. Folyó ügyek.

Szoboszló a Debreczeni közgyűlésén, a Debreczenben felállítandó egyetemre egyhangú lelkesedéssel négyezer koronát szavazott meg.

A Jókai-jubiläum rendező bizottsága. - Vértési Arnold előlétele alatt - f. hó 18-án délután 3 órakor, a kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében ülést tart.

Az ev. ref. zsinat negyedik ülése. tegnap vette kezdetét Budapesten, Kun Bertalan és Tisza Kálmán előlétele alatt. Az igazolási eljárás után Tóth Sámuel főjegyző felolvasta gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben közli a törvényeken kívánt módosításokat. A módosításokat átették a bizottsághoz. Tisza Halmán elnök ezután javaslatot tett arra nézve, hogy nyomban a zsinati törvények szentesítése után azok kihirdetéséről is gondoskodják. A zsinat mondja ki...

Továbbá, hogy mielőtt a törvények szentesítésre lennének felvitelre intézve a kormányhoz s arra kéri, hogy a zsinati törvények ama szakaszait, melyek szerint az állami és polgári hatóságok a törvények végrehajtásával az egyháznak segítségül tartoznak...

Zsidók a debreczeni egyetemért. Az a mozgalom, melyet a debreczeni zsidó hitközség az egyetem érdekében megindított, napról-napra nagyobb arányokat ölt. Steinfeld Mihály helybeli nagybirtokos és neje tegnap 1500 forint adományoztak a debreczeni egyetemre...

Esküvő. Otrócoesi Vég Emilia kisasszonynak, Otrócoesi Vég János ev. ref. egyházi algondnok szép és kedves leányának, tegnap délelőtt esküdték örök hűséget Szt. u. h. n. Gyula, a m. kir. államvasutak budapesti üzemeltetőségének egyik derék tisztviselője. Az esketési szertartás nagy számú és díszes közönség előtt zajlott. Az ifjú pár az esküvő után a fővárosba utazott. Boldogság kísérelje az új pár szép frigyét!

A miről a leányok legzavosabb beszégetnek. Világos, hogy ez a házaság. Evvel foglalkozik Körösi, a híres statisztikus egy legutóbbi jelentésében. Körösi ur ebben a következő nagyfotósság alapelveket állapította meg: 1. A leányok ne menjék férjhez, míg a 21. életévüket be nem töltötték. 2. Öreg férfiak fiatal asszonyokat a világért se vegyék el. 3. 30 éven alól, valamint 30-35 év közötti asszonyok mind 50 éven felül férfiakhoz menjenek, fiatal férfiak ellenben kerüljenek. 4. Férfiak ne vegyenek 20 éven alól nő feleségül, ha pedig a férfiak 20 és 30 év között vannak, akkor 35 éven felül nőt feleségül vegyenek. 5. A házasságok ezután is nem köri ur statisztikai hivatalában, hanem a kishirdetések, közvetítők által és egy csekély része a menyben fog megköténi.

A nyugalmozott tisztok alkalmazása. A király az utóbbi napokban jóváhagyta, hogy ezentel a nyugalmazott tisztiek alkalmazzák a rekkant menházi és katonai fürdők parancsnoki állásaira, valamint azt is, hogy a helyi hatóságok törzstiszteknek fentartott helyeit is részben nyugalmazott tisztiekkel töltsék be. Az alkalmazott tisztiek oly fizetést kaphatnak, mintha tényleges szolgálatban állnának, de többé az aktív állományba át nem léphetnek; ez alól csak a különös képzettség, vagy nagyon használható főtiszt-képeznék kivétel. A királyi jóváhagyással ellátott rendelt 1894. elején már érvénybe lép.

Oláh nyomda és napilap Nagyváradon. A bihariarmei és nagyvárad oláhlag vezetői nagy akciózt készülnek indítani nemzetiségű érdekében. Egész csendenben már régebben dolgoznak a terv kivitelén, s az utóbbi Pával-Pituk ügy óta még jobban igyekeznek mielőbb megvalósítani szándékaikat. Ugyanis egy nagyobb szabású könyvnyomdát akarnak Nagyváradon felállítani s egy román politikai napilapot indítanak, melynek felelős szerkesztőjévé a hírhedt Ardelean Jusztint akarják megválasztani. A mozgalom élén több nagyvárad. g. kath. lelkes és román ügyvéd áll, s a vállalatot Pával Mihály püspök is szubvenzionálni fogja. Penzkérdés nem jön számításba, mert tekintélyes összeg áll rendelkezésre, csupán még a fennálló elvi differenciákat kell eloszlatni, hogy a jövet megvalósítsák.

A ház. Orvos: Hát ont mi lelte, édes barátom? Látogató: Lázam van, de rémségesen veszedelmes.

Orvos: Milyen természetű, hideg, vagy meleg, mikor látogatt? Látogató: Ez kérem olyan változó, s minden három hónapban fog elő.

Orvos (arcsát háncsolva): Hja, ez ellen nem adhatok orvosságot. Látogató: Dehogyan nem kérem! Orvos: Na? Látogató: Kérek 80 frtot kölcsön.

Színház. Tegnap este Goethe tragoediája, illetve drámai költeménye: 'Faust' került színpadra, szép számú közönség előtt. A darab előző összevágó előadásban s dícsérendő rendezés mellett folyt le. - A czimszeretep Csiki László játszóta változó szerencsével. Faustot, mint elemedett tudóst, jól alakította, de a későbbi jelenetekben nem biztosította magaszámára a kívánt hatást. Margitot Csérni Berta játszotta, kinnel kedvesebb Grethent rég nem láttunk színpadunkon. A börtön-jelenetben kiválóképen jól volt. Felvonások után, de nyit színben is taptos arattott. Mephisztó Hevesi Gábor játszotta, kinek ez alkalommal is alkalma volt bebizonyítani hasznavehetőségét. - Ugyesen játszotta meg rövid jelenését T. K. cs. Jolan, a fiatal kezdő színésznő, kiből idővel még jó színésznő válik. A hosszadalmas darabot a közönség egy részének nem volt türelme bevértani. Ma a 'Mongodin ur felesége' cz. vígjáték, holnap Csiky 'Czifra nyomoruság'-a adatik. (Sz. Z.)

Lopott sertesek. Simon Imrének külső gazdasági tanyájáról tegnap hajnalban 3 darab hizott disznót ösmertlenül tetettek fellopok. A mezőrendőr kapitányság értesítvén a tolvajlásról, megindította a nyomozást, de eddig eredmény nélkül.

Tudomásul! Mint hogy a mult években fagnak kített légszeszórónál a világítás gyakorla hiányt szenvedett, bátorokund azoknak elhárítása czéljából a tisztelt fogyasziókat arra figyelmeztetni, hogy légszeszórójukat a befagyás ellen ideje-koran biztosítsák. Készek vagyunk a kellő intézkedéseket a költség megtérítése mellett megtenni, és felkérjük, miszerint sziveskedjenek arra nézve jelentkezni, hogy légszeszórójok körül a befagyás elleni intézkedések megtétesenek. Egyszermint megjegyezzük, hogy magoknak tulajdonítsák, ha ezen intézkedések elmulasztása esetén beálló fagy alkalmával légszeszórójok befagyása folytán a világítás hiány keletkezik. Augsburgi légszesz ipar társulat légszeszgyár igazgatósága Debreczen. (502.)

Eldobta magától gyermekét. Lada Miklós rendőr jelentést tett ma a II-k. kerületi kapitányságnál, hogy ma reggel Hédső Sándor helybeli napszamos értesítette őt, arról, hogy egy asszony a már nem szokatlan módon akart megszabadulni büns szerelmének zálogától, kis csecsemő gyermekétől. Az eset a következő: Hédső Sándor napszamos, ki az Ebesévan alkalmazva Pongor János tanyáján, - ma hogy bent járt a városban, a miklós utca végén járkálva egy asszony pillantott meg, kis baba-léptekkel közeledett az utca végén levő árok felé s mikor oda ért, egy dunya féle csomagot hirtelen az árokba dobott. Hédső, ki előtt gyanusnak tűnt fel a dolog, oda sietett az asszony távoztá után az árokhoz s alig tudott hova lenni meglepetésében, mikor látta, hogy az árokban a csomagba pakolva egy síró csecsemő van. A gyermeket magához vevén, rögtön az asszony után sietett, ki a városba tartott. - Utközben a gyermeket egy ölére ismeretlen egyén gondjára bízván, az asszonyt üzöbe vette, ki erősen sietett mindaddig, míg végre Késes-utcán utólérte. - Rögtön rendőr: hivott, ki mindkettőjükkel megjelent a kapitány előtt. A kihallgatások megtörténné, az asszony előadja, hogy 6 Tóth Juliánna, földesi születésű, 28 éves hajadon, cseléd s hogy ma reggel érkezett H-Pályiból, hol mint cseléd volt alkalmazva. Városunkon keresztül Földésre akart menni szüleire. Tagadja, hogy gyermekét elakarta volna dobni magától s azt állítja, hogy miután az ut nagyon kifárasztotta, elzsihatt karjai közül véletlenül esett el gyermeke. Erre aztán úgy megjárd, hogy azt sem tudva, mit csinál, futásnak eredt, különösen mikor észre vette, hogy üldözik. A leánytól 35 krt találtak. A rendőrség e tárgyban folytatja a nyomozásokat.

Irodalom és művészet. Jókai összes művei. Jókai jubileumának emlékeül a nagy regényírónak összes művei meg fognak jelenni s művek - László Albert debreczeni könyvkereskedőnél - részletfizetésre is megrendelhetők.

Törvénysszak. Szamar a kirakásban. B. M. zsolnai czipez a mult évben feltűnést keltő képpel csabította a kirakathoz az utcán járó-kelők közönségét. A kép, melyre az volt fölírva: 'Rabusza, szamarat ábrázolt, a mely az előtte levő edényből rizst eszik, körülötte pedig malacok és nyulak muszállnak. A kép alatt ezen szavak állottak: 'Reis silleiner frisst Esel der Holländer.' A rabusz-jejtők csak hamar kitalálták, hogy ezt a mondatot visszafelé kell olvasni és azt az értelmet betűzték ki belőle, hogy a hollandus szamar rizst eszik. Van azonban Zsolnán egy Holländer nevű czipez és egy Reis nevű kereskedő, akik úgy találtak, hogy a képes ábrázolat kiáltója őket akarja kifigurázni, minél fogva B. M.-t becületsértés miatt följelentették. A megijert szuszter a járásbírósnál tagadta, hogy üzletársait akarta volna kifigurázni. Ő a képet - ugymond - saját fantáziájából készítette és hollandi utazása közben tett ama tapasztalatát akarta reklám czéljából megörökíteni, hogy ott a szamarakat rizszel etetik. A zsolnai járásbírósnak nem talalta a vádolott sértő szándékát megalapíthatónak és fölmentette őt, azzal a megokollással is, hogy a szamarhoz való hasznosítás nem képezhet becületsértést. Ezzel szemben a pozsonyi királyi tábla úgy találta, hogy a vádolott csakugyan megalapozó czélzattal állította ki a rabuszt és elítélte őt becületsértés miatt 30 forint pénzbüntetésre, egyuttal elrendelte a szuszter fantáziájában szült telt örökbecsű műremek írgalmatlan megsemmisítését.

Különfélék. Krisztus palástja. Két palástot őriznek a római katolikus anyaszentegyház két templomában, a trieriben s az argenteuiliben, melyek mindegyikéről azt tartja az áhítatos hagyomány, hogy Krisztus viselte, akkor mikor a Golgotára vitték s hogy a paláston látható folt abból a vérből származik, mely az üdvözítoből a keresztre feszítés alkalmával kifreccsent. E palástok egyikét, az argenteuillieit most szoros tudományos vizsgálatnak vetették alá. Goux, a versaillesi érsek megbízta Lafon vegyész, szakértőt, a párisi orvosi akadémia tagját, hogy adjon választ erre a kérdésre: 'Micsoda folt az, mely a: argenteuilli paláston látható? a Lafon magához vevén Ross...

selt, a párisi kémiai társulat tagját s körülmenyes vizsgálatnak vetették alá a palástot: s mint Párisból írják, a napokban terjesztették szakértő véleményüket a versaillesi érsek elé. E vizsgálat eredménye pedig a következő: 'Az argenteuilli paláston látható folt határozottan vérfolt, és pedig a talált vérszemcsék formája és terjedelme után ítélve, emberi vérnek a folyja. A vizsgálat egyuttal azt is tanúsíthatja, hogy a palást folyja igen régi származású.'

Az átok alá vetett ballet-szoknya. A selmezbányai színházban okt. hó 17-én megtörtént az, hogy nem a színészek tartottak előadást a közönségnek, hanem a közönség a színészeknek. A színpadon Lukácsnak a kurta-szoknyások című bohózatát adták, a melyben ballerínák szerepelnek. Mikor a második felvonásban a ballerínák megjelentek, a meglepés moraja futott a közönségben végig, a merész istennők csakugyan balletszoknyában jelentek meg a színpadon. A nézőtérben jelen volt hölgyek erre fölémelkedtek és elhagyták Sodomát és Gomorát, azaz hogy a színházat. A vakmerő direktor lig szerint, annyira elrostelte magát, hogy legközelebb színpadra még egyszer a kurta-szoknyások-at, a mely alkalommal az összes ballerínák bünbánó nuszályos ruhában fognak megjelenni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. DISZELŐADÁS.

- Csiky Gergely emlékére: Csütörtökön, november hó 16-án: I. Nyitány Beethoven 'Prometheus' című dal-művéből. II. Emlékezet. Nagy allegorikus csoportozat 2 képmen. Donizetti zenéjével. Személyek: Gyászoló költészet, Fájdalom, Imádság, Emlékezet, Thalia, Hírnev, Csiky Gergely szerepeinek alakjai. Szín: a kerepei temető. Ezt követi: CZIFRA NYOMORUSÁG.

Színmű, 4 felvonásban, irta: Csiky Gergely. Személyek: Csiki L., Csérni B., Hevesi, Lubincz Julia, Ardaí Ida, Sándor E., Fürst A., Panyitezki I., Takács J., Jenei V., Cs. Tájkerti.

- Bálnay Gusztáv, tanácsos, Csiki L. Bella, hufa, Csérni B. Sodró Ant. irodatiszt, Hevesi. Zsófi, neje, Lubincz Julia. Eszter, rokona, Ardaí Ida. Csoma Bálint, napidias inok, Sándor E. Mártha, Furst A. Chlotild, leányai, Panyitezki I. Auréla, Takács J. Juczi, ikrek, Jenei V. Luczi, Cs. Tájkerti. Madi Simon, tisztelbeli segédfogalmazó, Tapolczai Dezso. Poprádi Endre, Krémer. Tarczali Jenő, Péchy K. Murok Márton, ügyvéd, Püspöki. Zenobia, Kiss Irén. Parthenenia, Borsainé. Mezesné, Horváth P. Hantos, irnok, Halmi Lajos. Barna, Peterdi. Tóbiás, hivataloszo, Takács József. Végrehajtó, Némethi. Beccsló, Palóczy. Pinczér, Nádasi.

Pénteken, november hó 17-én előadás nem tartatik. Szombaton, november hó 18-án, Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulója alkalmából disz előadás.

Csokonai Szerelme. - Színmű, irta: Szilgieti Ede. A serteskereskedelmi csarnok jelentése. november 13.

a) Hizott sertes árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint -400 kilgiron felüli sulyban) --- 2. Öreg közép (páronkint 300-400 kilgiron sulyban) --- 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kilgiron felüli sulyban) 45-46 --- 4. Fialat közép (páronkint 251-320 kilgiron sulyban) 46-47 --- 5. Fialat könnyű (páronkint 251 kilgiron terjedő sulyban) 47-48 --- 6. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 kilgiron felüli sulyban) 43-44 --- 7. Közép (páronkint 220-280 kilgiron sulyban) 45-46 --- 8. Könnyű (páronkint 220 kilgiron terjedő sulyban) 45-46 --- 9. Szierbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 kilgiron felüli sulyban) 42-43 --- 10. Közép (páronkint 220-260 kilgiron sulyban) 42-43 --- 11. Könnyű (páronkint 220 kilgiron terjedő sulyban) 40-43 ---. Sertes létszám: november 12 n-pján volt készlet 545,961 darab. A hizott sertes ületirányzata: változatlan. - Hizalrai való sertes 16-18-., malacz (11-20 hónapos korban hajtottott 28264 drb. e

Budapesti gabonatorzso. Hivatalos jegyzések november 14. - Buza ósre 7.28 pénz, 7.32 áru, tavaszra 7.64 pénz, 7.66 áru. Tengeri 1894. máj.-jun.-ra 5.06 pénz, 5.09 áru. Zab ósre 7.45 pénz, 7.55 áru. - Káposztapece aug.-sept. - pénz, - áru.

Föszerkesztő: Szinay Gyula. Felelő: szerkesztés és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal foter 1828.)

KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCZA.

SMYRNA

szalon szőnyeg

AXMINSTER

SZALON SZŐNYEG

BÁRSONY

SZALON SZŐNYEG.

Szőnyegek ebédlő, háló- és gyermekszobába.

(444.)

V.

HOTOPERNŐ

agyagipar mérnök

Budapest, V., Váci-ut 70. sz.

Guthjühr és Müller gégyára, és Berlin, W., Kurfürstenstrasse 122. szám alatt.

a legelőnyösebb

szárító-berendezés

osztrák magyar szabadalom.

téglák, cserépek, vakolat-téglák, mindennemű agyagárak és csementkövek részére stb. igen előnyös a mi szállító készülékünket egybekötve, a téglának a prés alól közvetlen a szárítóba szállítására

Uj telep részére tervek.

GÉPBERENDEZÉSEK kiválókép saját legújabb szerkezetű téglagépekhez, a legnagyobb munkaképességgel és legszilárdabb szerkezetben. HENGERTÁPOLÓ KÉSZÜLÉK a zsiros és frissen ástott anyag részére, melyet a henger befogadni nem akar.

505. a) ISZAPOLÓ TELEPEK.

SZŐNYEGEK
függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

takarók és lópokrócok

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

JUTÁNYOS szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

divatos női ruhaszövetek

Francia flanelek, K...

legu... sán, Moldon

Jaob flanel

selyem és bársony

BLUZOK

színes és fekete selymek

MOSÓ VELEZEK

TÉLHIMALÁY KENDŐK

selyem- és harasztkendők

Gyermek-ruhácskák, felöltők

normal-gyapju- és pamut

ALSÓ INGEK

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztük

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI és GÁCSI

posztokban

(443.) Tricot, peruvien és Doskinokban.

Gyermek-kertésznö

kerestetik, ki bírja a német, francia nyelvet s a kézi munkából is tud oktatást adni. Az állás azonnal elfoglalható. Az ajánlatok „P. A.” jegy alatt — post restante — Újfehértóra (Szabolcsmegye) intézendők.

(501.)

3-3.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beszállással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.